

Література

1. Харченко В., Капралов Р. Банківські платіжні картки: передумови створення Єдиного національного платіжного простору в Україні // Вісник Національного банку України. — 2009. — № 2. — С. 32—37.
2. http://bank.gov.ua/Pl_syst/

Клюквіна М. С.,
аспірант,
НТУУ «КПІ» Україна

Klyukvina M.
Postgraduate, NTUU «KPI»,
UKRAINE

УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВ З ПОЗИЦІЇ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ

COMPETITIVENESS MANAGEMENT FROM THE POSITION OF PROCESS APPROACH

Узагальнено теоретичні підходи вчених-економістів до поняття «управління конкурентоспроможністю». Запропоновано узагальнене визначення вищезгаданого поняття. Особлива увага приділяється управлінню конкурентоспроможністю з позиції процесного підходу.

Author of the report summarized the theoretical approaches of scientists-economists to the notion of «competitiveness management». The author proposed a generalized definition of the above concept. Particular attention is paid to management competitiveness from the position of process approach.

Питанням вивчення конкурентних переваг та конкурентоспроможності підприємств присвячено досить багато наукових праць та розробок. Розпочалося створення теорії конкурентних переваг працями Д. Рікардо, Е. Хекшера та Б. Оліна. Продовження ця теорія знайшла в працях В. Леонт'єва. Безпосереднім дослідженням проблеми управління конкурентоспроможністю підприємств були українські вчені С.С. Гаркавенко, С.С. Брильов, А.М. Азарян, С.В. Мілевський та ін., російські дослідники Р.Л.Азоев, Р.А. Фатхутдінов, А.Ю. Юданов та ін. Серед зарубіжних учених необхідно відзначити роботи Ф. Котлера, М. Портера, Е. Діхтля, І. Шумпетера, І. Ансоффа та ін. [1].

Проаналізувавши та узагальнивши думки вчених-економістів ми дійшли висновку, що «управління конкурентоспроможністю підприємства» являє собою певний аспект менеджменту підприємства, спрямованого на формування, розвиток та реалізацію

конкурентних переваг та забезпечення життєздатності підприємства як суб'єкта економічної конкуренції [2].

Сучасна концепція управління конкурентоспроможністю підприємства ґрунтується на використанні базових положень науки управління, відповідно до яких основними елементами системи управління є мета, об'єкт і суб'єкт, методологія та принципи, процес та функції управління.

На нашу думку головною метою управління конкурентоспроможністю підприємства виступає забезпечення життєздатності та сталого функціонування підприємства за будь-яких економічних, політичних, соціальних та інших змін у його зовнішньому середовищі [3].

Проаналізувавши підходи вчених до управління конкурентоспроможністю ми виділили, на нашу думку, основний підхід — процесний. Відповідно до нього управління конкурентоспроможністю підприємства являє собою процес реалізації певної сукупності управлінських функцій — цілевстановлення, планування, організації, мотивації та контролю діяльності по формуванню конкурентних переваг та забезпеченню життєдіяльності підприємства як суб'єкта економічної діяльності. Значення кожної зі складових функцій нами представлено в табл. 1 [4].

Таблиця 1

**СКЛАДОВІ ФУНКЦІЙ ПРОЦЕСНОГО ПІДХОДУ Д
О УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ**

Складова	Значення
«Цілевстановлення»	обумовлює орієнтацію управління конкурентоспроможністю підприємства на досягнення певних цілей, під якими розуміється майбутній рівень конкурентоспроможності об'єкта управління, якого передбачається досягти
«Планування»	передбачає формування стратегії і тактики реалізації цілей і завдань, розробку програм, складання планів і графіків реалізації окремих заходів нарощування конкурентоспроможності як у цілому по підприємству, так і по його окремих структурних підрозділах
«Організація»	забезпечує практичну реалізацію прийнятих планів і програм; з нею пов'язані питання розподілу матеріальних, фінансових та трудових ресурсів між окремими напрямками операційної діяльності; також у процесі організаційної діяльності забезпечується необхідна узгодженість дій операційних підрозділів та окремих фахівців у реалізації прийнятих планів

Складова	Значення
«Мотивація»	забезпечує використання мотиваційних (як економічних, так і психологічних) регуляторів активності суб'єктів управління конкурентоспроможністю підприємства
«Контроль»	забезпечує нагляд і перевірку відповідності досягнутого рівня конкурентоспроможності підприємства поставленим вимогам; передбачає розробку стандартів для контролю у вигляді системи кількісних показників, що дають змогу перевірити результативність процесу реалізації вироблених планів та програм, або їх окремих заходів, своєчасно вносити зміни, які сприяють досягненню поставленої мети підприємства

Реалізація функцій управління конкурентоспроможністю підприємства у їх взаємозв'язку формує цикл управління конкурентоспроможністю. Адекватність та ефективність управління кожною складовою даного процесу, дасть змогу підприємству сформувати та підтримувати на належному рівні власну конкурентоспроможність. Ми вважаємо, що для ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства його необхідно розглядати в контексті важливого стратегічного завдання кожного підприємства та проводити дослідження процесу управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства, що і буде зроблено в наших наступних наукових статтях та доповідях.

Література

1. Акулов Г.Л., Рудаков М.К. К характеристике субъекта стратегического менеджмента // Проблемы теории и практики управления. — 1998. — №4. — С. 112—116.
2. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. — К.: КНЕУ, 2006. — 272 с.
3. Фатхудинов Р.А. Конкурентоспособность: экономика, стратегия, управление. — М.: ИНФРА-М, 2010. — 312 с.
4. Нємцов В.Д., Довгань Л.Є. Стратегічний менеджмент. — К., 2010.